

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/347/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414222162
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4414222162.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: U. S., bytom Z., C. 160/28, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o nariadenie predbežného opatrenia v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9C/290/2014-46 zo dňa 11.februára 2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa v priebehu konania o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy napadnutým uznesením uložil žalovanému predbežným opatrením povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo zmluvy o úvere číslo 405701321 zo dňa 22.10.2012 uzavretej medzi účastníkmi, a to do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Druhým výrokom súd uložil zamestnávateľovi žalobcu, U. spoločnosti I., a.s., so sídlom W. 1, D., X.: XX XXX XXX, povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Napokon tretím výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v sume 33 eur do troch dní po právoplatnosti uznesenia. Nariadenie predbežného opatrenia súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. e),f), ods. 2,4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že žalobca sa návrhom vo veci samej domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo zmluvy o úvere, ktorú považuje za problematickú a obsahujúcu neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nasl. Žalovaný požiadal jeho zamestnávateľa listom zo dňa 14.11.2013 o vykonávanie zrážok zo mzdy na základe zmenky a tým pristúpil k realizácii zabezpečovacieho prostriedku - tejto dohody, v dôsledku čoho zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy od novembra 2014. O nariadenie predbežného opatrenia žalobca požiadal z dôvodu obavy, že žalovaný zasiahne do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvy a bez toho, aby bol známy výklad úniijného práva. Poukázal aj na pripomienky Európskej komisie v prípade C-30/12 K./POHOTOVOSTĚ, podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni z úradnej povinnosti prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok. Navyše žalobca ho listom zo dňa 08.08.2014 vyzval na úhradu dlhu, ktorý mal ku dňu 08.08.2014 predstavovať sumu 1.385,- eur. Zamestnávateľ žalobcu potvrdil, že zrážky zo mzdy na základe uvedenej dohody vykonáva. Súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia je dôvodný v celom rozsahu, pričom sa stotožnil so všetkými skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, vrátane doby trvania predbežného opatrenia a v zmysle § 76 ods. 4 OSP ďalšie dôvody neuviedol. Výrok o povinnosti zaplataenia súdneho poplatku žalovaného súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 2 ods. 2, § 4 ods. 2 písmeno za) a položky 1 písm. c) sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, pričom konštatoval, že žalobca je od súdnych poplatkov oslobodený. Predbežné opatrenie

ako zabezpečovací inštitút občianskeho súdneho konania predpokladá ďalší procesný postup, preto v zmysle § 145 OSP o náhrade trov konania rozhodne až s rozhodnutím vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Uviedol, že neboli naplnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Žalobca podľa neho nedoložil také dôkazy a neosvedčil také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka v písomnej forme na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere. Dohoda spĺňa všetky všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca nepreukázal ani existenciu hroziacej ujmy a neosvedčil, že bez nariadenia predbežného opatrenia by mu mohla vzniknúť značná, závažná a dokonca neodstrániteľná ujma. Práve nerealizovaním dohody o zrážkach zo mzdy by žalobcovi vznikla závažnejšia ujma ako jej nerealizovaním. Návrh vo veci samej je neopodstatnený a nerealizovaním zrážok zo mzdy by záväzok žalobcu v porovnaní so situáciou, keby boli realizované zrážky zo mzdy narastal viac a žalobca by sa v konečnom dôsledku dostal do horšej situácie. Žalovaný nesúhlasil ani s vyrubení súdneho poplatku za nariadenie predbežného opatrenia. Poukázal na ustanovenie § 145 OSP s tým, že ho súd zaviazal na úhradu súdneho poplatku predčasne.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvého stupňa treba ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť. Zároveň aplikoval ustanovenie § 219 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého „ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody“. Keďže odvolací súd dospel k tomu, že uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 OSP opakovať tie dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí. Odvolací súd sa preto obmedzuje len na konštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia a na dôvazok dodáva nasledovné:

Podľa § 74 ods. 1 OSP pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) OSP predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 OSP predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa § 102 ods. 1 OSP ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Z uvedeného vyplýva, že súd môže nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Dočasný charakter predbežných opatrení umožňuje, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení žalobcu, bez osvedčenia aspoň základných skutočností dôležitých pre prijatie záveru o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie predbežného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Občianskom súdnom poriadku prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav, a že sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci), pričom potrebnosť takejto úpravy je povinný preukázať účastník konania, ktorý sa domáha nariadenia predbežného opatrenia. Takéto rozhodnutie je dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred

súdom a jeho zásahy a dôsledky vo vzťahu k povinnej osobe sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter. Potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obavu z ohrozenia výkonu rozhodnutia treba posudzovať vo vzťahu k nároku, ktorý má byť uplatnený vo veci samej. Záujem na rýchlej a účinnej dočasnej ochrane práv žalobcu má prednosť pred právom žalovaného vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam. V odôvodnení uznesenia o nariadení predbežného opatrenia sa súd môže obmedziť na konštatovanie správnosti skutkových a právnych dôvodov uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, avšak odôvodnenie musí byť aspoň na úrovni podmienok jeho dôvodnosti (§ 75 ods. 2 OSP) tak, aby ho bolo možné v prípadnom odvolacom konaní preskúmať, alebo následne zrušiť, lebo predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené, a tieto dôvody sa môžu posudzovať len so zreteľom na dôvody uvedené v uznesení o nariadení predbežného opatrenia.

V prejednávanej veci sa žalobca domáha nariadenia predbežného opatrenia voči účastníkovi konania (Pohotovosť s.r.o.) podľa § 76 ods. 1 písm. f) OSP, ktorým súd môže nariadiť účastníkovi najmä aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal. Zároveň s poukazom na ust. § 76 ods. 2 OSP sa domáha aj nariadenie predbežného opatrenia nie voči účastníkovi ale voči inému subjektu, v tomto prípade jeho zamestnávateľovi, ktorý mu vykonáva zrážky zo mzdy. Povinnosť podľa § 76 ods. 1 OSP možno v zásade ukladať len účastníkovi konania. Občiansky súdny poriadok však pripúšťa uloženie povinnosti aj inej osobe ako účastníkovi konania a to za podmienky, že je to možné od neho spravodlivo žiadať (pokiaľ účel predbežného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom).

Žalobca v žalobe vo veci samej uviedol, že so žalovaným uzavrel dňa 22.10.2012 formulárovú zmluvu o úvere, ktorá je typovo zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver 350 eur a on mu mal okrem tejto sumy zaplatiť aj poplatok v sume 322 eur, pričom doposiaľ uhradil už 672 eur. Žalovaný ho však vyzval na zaplatenie sumy 1.385 eur. Tvrdil, že v zmluve sú o. i. neprijateľné podmienky v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a on ich v čase uzavretia zmluvy nedokázal vyhodnotiť a poukázať na ne. Súd prvého stupňa sa pred rozhodnutím zaoberal danosťou zákonných podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia, ktoré nariadil v súlade s návrhom pre obavu z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia v nadväznosti na nespornú skutočnosť spočívajúcu v tom, že žalovaný na základe dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej so žalobcom dňa 22.10.2012 začal realizovať uspokojenie svojej pohľadávky zo zmluvy o úvere zo dňa 22.10.2012 a následnej zmenky vystavenej a podpísanej žalovaným dňa 22.10.2012. Žalobca preukázal existenciu právneho vzťahu so žalovaným a aj to, že tento vzťah si vyžaduje zásah predbežným opatrením až do momentu právoplatného skončenia základného konania. Vykonávaním zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného by mohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do práv a právom chráneného záujmu žalobcu, t. j. do jeho majetkových práv, s prihliadnutím na to, že výška pohľadávky zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy je medzi účastníkmi sporná. V nadväznosti na to bol vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu daný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia v súlade s ustanovením § 76 ods. 2 OSP (niekomu inému ako účastníkovi), pričom tento subjekt sa s predbežným opatrením stotožnil a odvolanie nepodal. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o preukázaní zákonných podmienok na nariadenie predbežného opatrenia aj vo vzťahu k žalovanému a aj vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu.

Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka možno vo všeobecnosti uzavrieť ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi. Veriteľom môže byť právnická osoba aj fyzická osoba a pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka a platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, a výšku dohodnutých zrážok. Veriteľ nadobúda voči platiteľovi mzdy právo na výplatu zrážok okamihom, keď mu bola predložená dohoda o zrážkach zo mzdy. Týmto okamihom platiteľovi mzdy vzniká zo zákona povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka a poukazovať ich veriteľovi dovtedy, kým nebude pohľadávka uspokojená. Ak platiteľ mzdy nesplní povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy a poukazovať ich veriteľovi, veriteľovi vzniká nárok na náhradu škody voči platiteľovi mzdy, ak sú splnené aj ostatné podmienky na uplatnenie nároku (§ 420 ods. 1). Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom na zabezpečenie peňažnej pohľadávky len v prípade, že medzi účastníkmi existuje platný záväzkový vzťah, z ktorého táto pohľadávka vznikla. Medzi hlavným záväzkovým vzťahom a dohodou o zrážkach zo mzdy musí byť vzťah subsidiarity, čo znamená, že ak niet platného záväzkového vzťahu (v tomto prípade úverová zmluva či následná zmenka), takáto dohoda o zrážkach zo mzdy je postihnutá absolútnou

neplatnosťou a následne niet ani zabezpečovacieho prostriedku v podobe dohody o zrážkach zo mzdy. Týmito aspektmi sa bude zaoberať súd pri rozhodovaní o návrhu vo veci samej.

Tretím výrokom napadnutého uznesenia súd prvého stupňa rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok v sume 33 eur za návrh na nariadenie predbežného opatrenia, pričom konštatoval, že žalobca je zo zákona - podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov - oslobodený od súdnych poplatkov, t. j. bez nutnosti vydania osobitného rozhodnutia, ako je to v prípade postupu podľa § 138 ods. 1 OSP. Súdny poplatok vzhľadom na úspech žalobcu v konaní o nariadení predbežného opatrenia žalovanému súd správne vyrubil podľa § 2 ods. 2 prvej vety tohto zákona a podľa položky 1 písm. c) sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona o súdnych poplatkoch.

Odvolačný súd prijal záver, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam, a preto ho ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách predbežného opatrenia rozhodne súd prvého stupňa spolu s rozhodnutím vo veci samej (§ 145 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.